

ATC/NTC i FBA - Q&A

Dlaczego wyznaczane są zdolności przesyłowe na granicach?

Jest to niezbędne do funkcjonowania wspólnego europejskiego rynku energii elektrycznej. Mechanizm łączenia rynków (market coupling) oparty jest na algorytmie obliczeniowym, który dopasowuje do siebie oferty kupna i sprzedaży energii składane na giełdach w różnych krajach, przekładając je na grafiki wymiany transgranicznej.

Jak obecnie wyznacza się zdolności przesyłowe?

Obecnie, poza regionem Europy zachodniej - CWE, wykorzystuje się do tego metodę **Available Transfer Capacity (ATC)**. Najpierw operatorzy sieci przesyłowych określają, jakie zdolności przesyłowe mogą zapewnić. Dopiero wtedy przeprowadzane są aukcje na giełdach energii elektrycznej.

Największym ograniczeniem metody ATC jest branie pod uwagę tylko przepływów między dwoma strefami i pomijanie wpływu danej transakcji na przepływy w innych obszarach. Metodologia ta pozwala na przykład wyznaczać bardzo wysokie zdolności wymiany transgranicznej między Niemcami a Austrią bez uwzględnienia ich wpływu na sytuację w innych krajach, np. w Polsce czy Czechach.

Mechanizm ATC nie zapewnia wystarczającej koordynacji wymiany transgranicznej, ponieważ w procesie alokacji zdolności przesyłowych nie jest uwzględniony wpływ poszczególnych transakcji na przepływy w krajach sąsiednich. Metoda ATC jest nieefektywna przy prowadzeniu handlu w skali całego regionu, obejmującego wiele stref.

Na czym polega metoda Flow-Based Allocation (FBA)?

FBA to metoda wyznaczania zdolności przesyłowych oparta na fizycznych przepływach w całym regionie. Umożliwia uwzględnianie ograniczeń technicznych sieci w procesie wyznaczania i alokacji zdolności przesyłowych dla wymiany handlowej. Przy tej metodzie brane są pod uwagę także współzależności między transakcjami wymiany handlowej na poszczególnych granicach obszarów rynkowych a przepływami mocy w połączonym systemie elektroenergetycznym.

Korzyści ze stosowania metody FBA

- W porównaniu do metody ATC zapewnia większe bezpieczeństwo pracy sieci przy realizacji wymiany transgranicznej.
- Pozwala na kontrolowanie i koordynację tzw. przepływów tranzytowych. Obecnie część wymiany transgranicznej w Europie jest bowiem prowadzona bez należytej koordynacji uwzględnienia technicznych uwarunkowań pracy połączonej sieci przesyłowej.
- Pozwala na obniżenie marginesów bezpieczeństwa i tym samym udostępnianie większych zdolności przesyłowych na połączeniach transgranicznych.
- Pozwala na bardziej optymalne wykorzystanie dostępnych zdolności przesyłowych na połączeniach transgranicznych poprzez ich alokację do wymiany przynoszącej największe korzyści w skali regionu.
- Umożliwia efektywne budowanie wspólnego europejskiego rynku energii elektrycznej – FBA umożliwia określanie zdolności przesyłowych w skali całych regionów, a nie tylko określonych stref.